

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami poskytnutými subjektom ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie vykonanej v NÁDEJ, n. o. Prešov

1. Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná podľa Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2009.

Účelom kontroly bolo overiť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, dodržanie podmienok a účelovosti použitia verejných prostriedkov a prostriedkov EÚ na činnosť neziskových organizácií, neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, občianskych združení, nadácií a charitatívnych organizácií.

Predmetom kontrolnej akcie bolo postavenie a charakteristiku kontrolovaného subjektu, rozpočet a jeho plnenie, hospodárenie finančných prostriedkov poskytnutých z EÚ a s inými verejnými prostriedkami, majetok a účtovníctvo v neziskovej organizácii ako úroveň kontrolnej činnosti a výsledky kontrol vykonaných externými kontrolnými orgánmi v súvislosti s predmetom kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.02.2009 do 23.03.2009 v subjekte – NÁDEJ, n. o. Prešov, Sládkovičova č. 14, Prešov, IČO 36167614 (ďalej len „NÁDEJ, n. o. Prešov“) za obdobie rokov 2007 a 2008.

2. Výsledky kontroly

NÁDEJ, n. o. Prešov bola zriadená v zmysle zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len „zákon o neziskových organizáciách“) zakladacou listinou neziskovej organizácie z 03.11.1998, pričom zakladateľmi neziskovej organizácie boli dve právnické osoby.

Nezisková organizácia bola zriadená na dobu neurčitú a bola zriadená za účelom poskytovania všeobecne prospešných služieb predovšetkým v oblasti zdravotníckej starostlivosti a poskytovania sociálnych služieb. Krajský úrad v Prešove svojim rozhodnutím zaregistroval NÁDEJ, n. o. Prešov podľa § 11 ods. 1 zákona o neziskových organizáciách dňom 05.11.1998. Úrad

Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len „PSK“) na základe oznámenia NÁDEJ, n. o. Prešov o poskytovaní sociálnych služieb podľa § 71a zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“) zapísal NÁDEJ, n. o. Prešov dňom 01.03.2000 do Registra subjektov, ktoré poskytujú sociálne služby podľa zákona o sociálnej pomoci.

Podľa údajov účtovnej závierky zostavenej za sledované obdobie dosiahol kontrolovaný subjekt dosiahol výnosy k 31.12.2007 v sume 4 825 tis. Sk a k 31.12.2008 4 953 tis. Sk (164,41 tis. eur).

Hlavná časť výnosov bola tvorená výnosmi z vlastných zdrojov a ostatné dotácie (PSK, štát), ako ukazuje nasledovný prehľad v tabuľke:

Tab. č. 1

v tis. Sk (v tis. eur)

Zdroje	k 31.12.2007	k 31.12.2008
Vlastné zdroje	1 831	2 194 (72,83)
Štát	494	0
PSK	2 500	2 612 (89,99)
Iné	0	47 (1,56)
Spolu	4 825	4 953 (164,37)

Kontrolou dotácií a finančného príspevku poskytnutých NÁDEJ, n. o. Prešov bola preverená správnosť financovania, oprávnenosti a opodstatnenosti pri obstaraní dlhodobého hmotného majetku, najmä z hľadiska dodržiavania zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Použitie finančného príspevku podľa zákona o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov a iných dotácií poskytnutých z príslušných VÚC alebo zo štátneho rozpočtu z hľadiska do držiavania zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Poskytovateľ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“), a prijímateľ – subjekt NÁDEJ, n. o. Prešov, uzatvorili v roku 2007 Zmluvu - Kapitálové výdavky o poskytnutí finančných prostriedkov, názov projektu „Kvalitnými sociálnymi službami zabezpečiť dôstojnú starobu“. Zmluva bola uzatvorená podľa § 51 Občianskeho zákonníka a v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“). V nadväznosti na to bola prijímateľovi poskytnutá dotácia v sume 340 000,00 Sk formou kapitálového transferu z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR.

Kontrolovaný subjekt na základe kúpnej zmluvy uzavretej podľa § 409 a nasl. Obchodného zákonníka obstaral dodávku zariadenia kuchyne, konkrétne umývačku riadu, konvektomat s príslušenstvom v celkovej sume 374 000,00 Sk.

Dodávateľ vyfakturoval dodávku v uvedenej sume a v tom aj preddavok v sume 30 000,00 Sk uhradený 07.12.2007 v hotovosti a suma 344 000,00 Sk bola dňa 27.12.2007 tiež uhradená z pokladne.

Podľa § 19 ods. 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy „subjekt verejnej správy môže poskytovať preddavky, ak boli vopred v zmluve o dodávke výkonov a tovarov písomne dohodnuté, a to najviac na obdobie troch mesiacov v závislosti od vecného plnenia dodávok výkonov a tovarov, poskytovanie preddavkov subjektmi verejnej správy podľa osobitných predpisov týmto nie je dotknuté“.

Kontrolovaný subjekt tým, že v tomto prípade poskytol vopred zmluvne nedohodnutý preddavok, **konal v rozpore s § 19 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zároveň podľa § 31 ods. 1 písm. l) citovaného zákona došlo k porušeniu finančnej disciplíny vo výške 30 000,00 Sk**, podľa ktorého je „porušením finančnej disciplíny je úhrada preddavku z verejných prostriedkov v rozpore s týmto zákonom alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov“.

Finančný príspevok z PSK

Poskytovateľ finančného príspevku PSK uzatvoril s príjemcom finančného príspevku – NÁDEJ, n. o. Prešov v rokoch 2007 - 2008 zmluvy o poskytovaní finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Podľa uzatvorených zmlúv boli poskytnuté príspevky poskytovateľom príjemcovi pre 20 občanov vo výške 5 000 tis. Sk, v tom v sume 2 500 tis. Sk na rok 2007 a v rovnakej sume na rok 2008. Na základe vyúčtovania poskytnutých finančných príspevkov PSK boli uhradené bežné výdavky najmä na mzdy, platy a ostatné a osobné vyrovnania, poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní, tovary a služby a na energiu.

Kontrolou použitia finančného príspevku poskytnutého podľa zmluvy s PSK na úhradu bežných výdavkov súvisiacich s poskytovaním sociálnej služby bolo zistené, že do vyúčtovania za rok 2007 kontrolovaný subjekt započítal aj výdavky za nákup drogérie, pričom v rámci nákupu drogérie boli zúčtované aj iné položky v sume 4 401,00 Sk (zdravotnícky materiál, resp. lieky).

Podľa Zmluvy o poskytovaní finančného príspevku.... „*finančný príspevok nemôže byť použitý na financovanie pôžičiek, úverov a iných záväzkov príjemcu, výdavkov investičného charakteru, liekov, zdravotníckeho materiálu, zdravotníckych pomôcok, vecí osobnej potreby, potravín pre zabezpečenie stravovania klientov*“.

V tomto prípade **došlo k porušeniu „Zmluvy o poskytovaní finančného príspevku“**, keď finančný príspevok nemal byť použitý na úhradu výdavkov z titulu nákupu zdravotníckeho materiálu a liekov.

Kontrolovaný subjekt tým, že poskytnutý finančný príspevok PSK použil v rozpores vyššie uvedenou zmluvou, **porušil finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 4 401,00 Sk**, podľa ktorého je „*poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov*“.

V rámci zúčtovania poskytnutého finančného príspevku PSK za rok 2008 neboli zistené nedostatky.

Zmluva o poskytnutí grantu v rámci programov NEFO PSK neinvestičný fond

NEFO PSK neinvestičný fond (ďalej „NEFO fond PSK“) ako poskytovateľ a NÁDEJ, n. o. Prešov ako príjemca uzatvorili Zmluvu o poskytnutí grantu v rámci programov NEFO fond PSK pre rok 2008 (ďalej len „Zmluva“).

Predmetom tejto Zmluvy bol grant poskytnutý NEFO fondom pre rok 2008 príjemcovi na realizáciu projektu „Program 1, „Krytý chodník“ za osobitných podmienok stanovených v zmluve a na financovanie projektu NEFO fond PSK sa zaviazal poskytnúť prijímateľovi finančnú dotáciu maximálne však do výšky 100 000,00 Sk (3,32 tis. eur), na výdavky v rozpočte projektu. Finančná dotácia z NEFO nesmela prekročiť 70 % celkových výdavkov projektu.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nedodrжал podmienky zmluvy, keď podľa zmluvy záväzná reklama „Projekt je spolufinancovaný NEFO fond PSK“ bola vykonaná až v čase kontroly a taktiež nebol dodržaný termín vyhotovenia projektu, keď nebol zrealizovaný projekt do 10.12.2008 a ani v čase kontroly.

Tým, že kontrolovaný subjekt nezabezpečil záväznú reklamu v zmysle zmluvy a nerealizoval projekt v termíne stanovenom v zmluve o poskytovaní finančných prostriedkov v sume 100 000,00 Sk (3,32 tis. eur), **porušil finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy**, ktorým je „*porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté*“.

Podľa záverečnej správy a vyúčtovania finančnej dotácie z NEFO fond PSK zo dňa 03.12.2008 na podporený projekt „Krytý chodník“ boli celkové náklady projektu v sume 161 390,00 Sk (5,36 tis. eur), z toho bola finančná podpora v sume 100 000,00 Sk (3,32 tis. eur). Vlastný podiel príjemcu na celkových nákladoch projektu bol 38 % a podiel finančnej podpory NEFO fond PSK na celkových nákladoch projektu bol 62 %.

Verejné obstarávanie tovarov, prác a služieb

Kontrolovaný subjekt na verejné obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác nemal vypracovaný interný predpis pre stanovenie postupu pri zadávaní zákaziek s nízkymi hodnotami podľa § 102 zákona o verejnom obstarávaní.

V roku 2008 obstarávateľ nevykonával verejné obstarávanie za účelom realizácie projektu „Krytý chodník“ v roku 2008 s finančnou podporou NEFO fond PSK, čím **konal v rozpore s § 9 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní**.

Správnosť vedenia účtovníctva, inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov podľa zákona o účtovníctve v znení neskorších predpisov

V rámci projektu „Krytý chodník“ bola zaúčtovaná suma 116 100,00 Sk (5,36 tis. eur) za výrobu a montáž presklenia a prestrešenia spojovacej chodby medzi dvomi budovami, pričom suma 100 000,00 Sk (3,32 tis. eur) bola preúčtovaná do nákladov na účet 511 00 – opravy a udržiavanie, keď mala byť súčasťou technického zhodnotenia dlhodobého hmotného majetku.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt neúčtoval podľa § 21 Opatrenia MF SR č. 22 502/2002 – 92, v zmysle ktorého *„Na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtuje obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie, do doby jeho uvedenia do používania vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním na ...“*.

Kontrolovaný subjekt tým, že nesprávne zaúčtoval sumu 100 000,00 Sk (3,32 tis. eur), do nákladov, **konal v rozpore s § 21 Opatrenia MF SR č. 22 502/2002 – 92 a zároveň porušil § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.**

Podľa § 24 ods. 1 cit. opatrenia *„dlhodobý hmotný majetok sa zaúčtuje na príslušný účet dlhodobého hmotného majetku a to na účet a) 021 – Stavby, b) 022 – Stroje, prístroje a zariadenia, c) - dopravné prostriedky a pod.“*.

Kontrolovaný subjekt nezabezpečil príslušné podklady a nezaradil projekt s príslušným ocenením obstarania dlhodobého hmotného majetku z účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku na účet 021 - Stavby, čím **konal v rozpore s ust. § 19 ods. 1, § 21 ods. 1 a § 24 ods. 1 Opatrenia MF SR č. 22 502/2002-92 a zároveň porušil § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.**

Podľa § 10 ods. 1 písm. f) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve *„účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie“*.

Kontrolou bolo zistené, že v rámci nákupu zdravotníckych potrieb príslušné doklady v sume 4 401,00 Sk jedna osoba vyhotovila a schválila bez podpisu príjemcu za účelom predplatenia, keďže účtovné doklady neobsahovali zákonom predpísané náležitosti a neboli preukázateľným účtovným záznamom, čím **kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore s § 10 ods. 1 písm. f) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.**

Úroveň kontrolnej činnosti a výsledky kontrol vykonaných externými kontrolnými orgánmi v súvislosti s predmetom kontroly

Kontrolným orgánom neziskovej organizácie je v zmysle § 25 zákona o neziskových organizáciách „Dozorná rada“.

NÁDEJ, n. o. Prešov v kontrolovanom období nemala vypracovanú smernicu, ktorá by upravovala zásady vykonávania systému vnútornej kontroly. Kontrolnej skupine neboli predložené žiadne písomné doklady o vykonávaní kontrol zodpovednými zamestnancami a kontrolný systém neziskovej organizácie nebol vždy účinný, čo potvrdzujú aj vyššie uvedené kontrolné zistenia v oblasti dodržiavania finančnej disciplíny, vo verejnom obstarávaní a v účtovníctve.

V kontrolovanom období v subjekte NÁDEJ, n. o. Prešov nebola zo strany poskytovateľov vykonaná kontrola hospodárenia s poskytnutými dotáciami ako aj s finančným príspevkom.

3. Záver

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom vo viacerých

prípadoch preukázala porušenie finančnej disciplíny, keď bol poskytnutý preddavok bez písomnej dohody z verejných prostriedkov a finančný príspevok PSK použil v rozpore vyššie uvedenou zmluvou, čím kontrolovaný subjekt nekonal v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov.

Nezisková organizácia porušila aj zákon o účtovníctve, keď v niektorých prípadoch účtovala o majetku v rozpore s platnými postupmi účtovania, v niektorých prípadoch pokladničné doklady neobsahovali zákonom predpísané náležitosti a obstarávateľ nevykonal verejné obstarávanie za účelom realizácie vybraného projektu podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Kontrolný systém neziskovej organizácie nebol dostatočný a vykazoval rezervy, čo potvrdzujú aj vyššie uvedené kontrolné zistenia.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnym zástupcom kontrolovaného subjektu, ktorý prijal celkom 8 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Prijaté opatrenia sú zamerané na odstránenie konkrétnych nedostatkov, ale aj zamedzenie postupov v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi v ďalšom období.